

kuortaneen kokouksesta

VALTUUSTOALOITE OSALLISTUVAN BUDJETOINNIN KÄYTTÖÖNOTTAMISEKSI KUORTANEELLA

Arvoisa puheenjohtaja! Näin syksyllä, kun päätämme taas tulevan vuoden talousarvioista ja tulevien vuosien investoinneista niin mieleeni on tullut, että meidän pitäisi kuunnella kuntalaisia vielä enemmän. Monissa suomalaisissa kunnissa on otettu käyttöön osallistuva budjetointi. Ehdotan, että toimisimme täällä samoin.

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Vuonna 2017 voimaan tullut kuntalaki kannustaa sen soveltamiseen. Kuntalain viidennessä luvussa todetaan, että "osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti: järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun." Osallistuva budjetointi sai alkunsa Brasiliassa 1980-luvulla ja on tätä nykyä käytössä tuhansissa kaupungissa ja kunnissa eri puolilla maailmaa. YK on valinnut osallistuvan budjetoinnin yhdeksi maailman parhaista käytännöistä kaupunkien hallinnossa ja demokratian kehittämisessä.

Meidän pitäisi ottaa osallistuva budjetointi käyttöön, jotta saisimme lisättyä me-henkeä Kuortaneella ja asukkaiden kiinnostusta yhteisten asioiden hoitoon. Kun seuraamme kuntavaalien äänestysprosenttia vaikka vuodesta 2008 asti niin suunta on ollut laskeva. Tuosta vuodesta lähtien äänestysprosentti on laskenut kaikissa neljissä vaaleissa, 2021 kesäkuussa se oli 10 % alhaisempi kuin vuonna 2008. Suunta niin Kuortaneella kuin koko Suomessa on huolestuttava. Meillä on otettu käyttöön jo osallistuvia tapoja (työpajat, tilaisuudet yrittäjien kanssa, keskustelutilaisuudet, mahdollisuus vaikuttaa kuntastrategiaan), mutta tässä olisi yksi tehokas keino lisätä sapluunaamme.

Osallistuvaa budjetointia voi toteuttaa monella eri tavalla. Yleisin tapa taitaa olla niin sanottu prosenttiosuus budjetista. Tässä mallissa jokin kiinteä, vuosittain päätettävä prosenttiosuus tai rahamäärä koko kunnan budjetista annetaan asukkaiden suunniteltavaksi ja päätettäväksi. Nämä määrät ovat vaihdelleet, esimerkiksi asukasluvultaan kolme kertaa suuremmassa Alavudella tämä määrä on 30 000, joten ehdottaisin Kuortaneella määräksi 10 000 euroa. Kuntalaiset ideoisivat, mihin kyseisen rahan voisi käyttää. Valtuusto päättäisi jatkossakin isoista kokonaisuuksista.

Jotta saisimme myös nuoret mukaan päätöksentekoon, äänestysiän olisi hyvä olla 13 vuotta. Nuorille asiasta voisi viestiä Nuorisovaltuuston toimesta ja kouluissa yhteiskuntaopin tunneilla. Tällä saataisiin lisättyä kuntapolitiikan mielenkiintoa nuorten keskuudessa, joka johtaa tulevaisuudessa äänestysprosentin nousuun.

Mikä toteutustapa toimisi parhaiten Kuortaneella? Olisiko se niin, että kuntalaisilla on tietty rahamäärä käytettävissä ja ehdotuksensa saa esittää kunnan verkkosivuilla? Toteutuksessa olisi syytä huomioida myös kesäasukkaat ja muualta Suomesta tänne muuttaneet opiskelijat. Selkeä viestintä asian suhteen sosiaalisessa mediassa ja muissa viestintäkanavissa on äärimmäisen tärkeää. Ennen kaikkea tämä vaatii avointa mieltä ja uskallusta kokeilla jotain uutta. Kuntaliitto on julkaissut osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa-oppaan, jossa on kaikki olennainen osallistuvasta budjetoinnista. Ehdotan, että Kuortaneella otetaan osallistuva budjetointi käyttöön vuosittaisella 10 000 euron määrärahalla vuodesta 2023 alkaen.

Ali Abdalla

Ali Abdalla

Kunnanvaltuutettu

Edna Järvelin
Antti Karhunen
CE Mikko Mäkelä
Hanna Yrjö-Kurja
Susanna Yrjö-Kurja

Riina Vanha

Annukka Zidarpää-Taittonen
Arja Vartiainen

Juha Matti Salminen